

en Præst kan, uden nogen Dispensation, lade sig betjene ved Altergang af hvilken Præst han vil; thi der er ikke Nogen, han kan søge om Dispensation hos; for at blive befriet for at lade sig betjene af sig selv; han skal betjene sig selv, idet han er sin egen Sognepræst; men naar det er Handlinger, hvorved han ikke kan betjene sig selv, behøves der ingen Dispensation til at befries for at betjene sig af sig selv; han lader sig da betjene af en anden god Ven, som han holder af, som han elsker. Det er slet ikke Andet, Menighedens Medlemmer ønske, end Frihed til i det Stykke at faae den samme Frihed, som de Geistlige have. Nu vil jeg meget gjerne indrømme, at de Geistlige kunne være mere modne til at benytte denne Frihed paa en fornustigere og christeligere Maade end vi andre; jeg vil indrømme, at en Lægmand maaskee let kunde komme til at tage fejl i sit Valg, naar han valgte en anden Præst end sin Sognepræst, og jeg vil gjerne troe, at naar han vilde spørge sin Sognepræst, kunde denne maaskee give ham Anvisning paa en bedre; men forsaavidt han vilde henvende sig til sin Sognepræst, for at spørge ham, hvilken anden Præst han vilde give ham Anvisning paa, vilde det aldrig falde ham ind at forlade sin Sognepræst; thi saa havde han Tillid til ham.

Jeg troer overalt, at det tjener os Alle, baade Geistlige og Lægsfolk, bedst, naar vi bestandig blive paa det Gebeet, hvor Christendommen har hjemme, naar man taler om det Forhold, hvortil man skal staae til hverandre. Det har mange Gange forundret mig at høre navnlig geistlige Mænd tale om, at det christelige Forhold, vi maatte ønske, at der bestod mellem Præst og Menighed, skulde kunne forrykkes og opløses, naar der indrømmedes Frihed til at gaae til en anden Præst, saafremt Vedkommende ikke havde Tillid til sin Sognepræst. Jeg kan ikke forstaae et sligt Raisonnement; det ligger mig saa sjernt, at jeg aldeles ikke kan fatte det. Hvad det angaaer, at man kan opnaae det som en Naadegave, men som man dog skal betale, saa er dette allerede fyldestgjørende besvaret. Foruden at det saaledes er oplyst, at, naar flere have søgt derom i Forening; er det blev-

vet dem negtet, skal jeg tillige oplyse, at, naar der har været Grund til at give en enkelt Mand en saadan Frihed, saa har man dog tillige sagt: Du faaer ikke denne Frihed uden paa 2 Aar, og, naar disse 2 Aar ere forbi, skal Du bindes igjen.

En af de ærede Taler (Lindhart) har meent, at, dersom der her indkom for mange Lovforslag, vilde det føre til en stor Uorden; men jeg troer, at de Lovforslag, vi ikke synes om, forfaste vi, og dermed er det forbi, og hvad angaaer de Lovforslag, som vi behandle og lade gaae videre, saa har jeg ikke hidtil mærket, at de have ført nogen Uorden med sig. Naar den ærede Taler har talt om „Orden“, troer jeg, at han har tænkt paa den Orden, hvor man ikke har Noget at bestille, men sidder aldeles stille allesammen, og isaa seld kunde vi jo uregtelig have Alt i en langt større „Orden“, end vi nu have.

En æret Taler fra Randers (Wallentin) har meent, at der i den Omstændighed, at der ikke længere indkom Petitioner angaaende dette Forhold, laa et Bevis for, at der nu ikke var nogen Trang tilstede; men den ærede Taler har glemt, at der foreligger langt stærkere Beviser end Petitioner. I dette Forhold troer jeg, at Petitionerens Tid er forbi; da Petitionerne ikke virkede, og da Forholdet ikke blev reformeret i rette Tid, saa greb Folk selv efter Friheden. Det har overalt i mange Forhold hertilands været saaledes, at man er blevet ved at stramme Baandene, uagtet der var en stor Trang til Frihed; uagtet man forlangte Frihed i det og det Forhold, har man stramt Baandene og sagt: Nei der er ingen Trang, og Tvungen blev da ved, indtil man selv sprængte Baandene. Dette var f. Ex. Tilfældet, dengang Baptismen begyndte at finde Indpas her i Landet; man forfulgte den saalange, indtil den selv løste Baandet, og Staten blev nødt til at indrømme den Frihed, efterat Friheden var tagen; det Samme var Tilfældet med Slaveriet paa de dansk-vestindiske Der; man blev ved at hale ud og hale ud med at give Negerne den retfærdige Frihed, men til sidst sprængtes Baandene, de gave sig selv Friheden, og Staten blev nødt til at indrømme dem den Frihed, de selv havde taget. Det